

Táborský starý hřbitov

Jitka Vandrovcová – Lenka Vandrovcová

V prostoru dnešního Parku Pod Kotnovem se až do počátku sedmdesátých let 20. století nacházel hřbitov. Jednalo se o nejstarší hřbitov na území Tábora, kde se s jistotou pohřbívalo už ve 14. století. Nemůžeme si představit, že starý hřbitov vypadal jako dnešní hřbitovy, plný hrobek a hrobů označených kříži či jinou formou funerálního umění. Ještě počátkem 19. století hřbitovní kostel obklopovala v podstatě louka obehnaná ohradní zdí, kde se sem tam nacházel nějaký křížek či náhrobek, protože na hřbitovech probíhal veřejný život obce. Mohly se zde konat soudy, různá shromáždění apod. Velké změny přinesly reformy císaře Josefa II., který „smrt“ vykázal za hranice měst a obcí. Císař zakázal pohřbívání v církevních objektech, hřbitovy se hlavně z hygienických důvodů přesouvaly dál od lidských sídlišť. Jakubský hřbitov dlouho tyto podmínky splňoval. Stál za hradbami dnešního Starého Města a Koželuhy rozprostírající se podél Lužnice se nacházely přibližně o 30 metrů níže.

Hřbitovní kostel sv. Filipa a Jakuba

Nedílnou součástí starého hřbitova a dnešního Parku Pod Kotnovem je hřbitovní kostel sv. Filipa a Jakuba, nejstarší církevní památkou na území města. První zmínka o kapli pochází z roku 1388, kdy kanovník pražský a farář čáslavský Ondřej z Ústí zřídili nadaci ke dvěma oltářům v této kapli, jež byla zajištěna výběrem mýta v městě Ústí, což povolil bratr kanovníka Ondřeje, Jan starší z Ústí. První oltář byl zasvěcen sv. Jakubovi (10 kop grošů) a druhý sv. Kateřině, Dorotě a dalším svatým pannám (6 kop grošů). Kaple musela existovat již před tímto datem a mohla sloužit i jako farní kostel pro podhradskou obec i obyvatele „zaniklého“ města Hradiště, ale plnila zejména funkci hřbitovní kaple. S příchodem husitů na ostrožnu se pojí i zánik kaple, jestli k němu došlo hned na jaře 1420, nebo při obléhání Hradiště vojskem Oldřicha z Rožmberka v témže roce či až v roce 1438, kdy město obléhal král Albrecht Habsburský, dnes již nezjistíme. K obnově kaple se zasvěcením sv. Jakuba došlo po roce 1470, neboť Kateřina, vdova po Prokopovi Pražákovi z Hlavatec, odkázala na obnovu kaple deset kop groš. Gotickou podobu kaple zasvěcenou pouze sv. Jakubovi zachytil v roce 1602 Jan Willenberg na své kresbě táborského podhradí. Při obnově kaple mohly být použity snad i zbytky gotické stavby ze 14. století. Jednalo se o drobnou, jednodílnou, centrální sakrální stavbu s vysokou střešou zakončenou čtyřhrannou věžičkou se špičatou jehlancovou střešou a na ní posazenou dřevěnou zvonici. V roce 1744 vypálili prusí vojáci při obléhání města hřbitovní kapli, která se dočkala obnovy již v roce 1746. Tehdy získal kostel barokní podobu, kterou vidíme dodnes. O barokní úpravu kaple se postaral táborský děkan Pavel Klášterský z Rosengartenu. Ve zvonici se nacházely dva zvony, větší sv. Jiří a menší sv. Jan s vyobrazením. Prvoválečné rekvizici zvonů podlehl roku 1916 menší zvon sv. Jan, který vážil 19,5 kg a roku 1847 ho odlil zvonař Perner v Českých Budějovicích. Kdy byl snesen i druhý zvon nám není známo, snad v době rekvizic za 2. světové války, kdy byly odvezeny všechny táborské zvony a ne všechny se po válce vrátily zpět. V současnosti, od 1. 5. 2022, se ve zvonici nachází nový zvon Mistr Jan Hus. Zvon vyrobil Michal Votruba z MyslkoVIC. Reliéfy na zvonu – Jan Hus, ryba a kříž – navrhl akademický sochař Václav Hrůza

ze Soběslavi. Nový zvon váží 76 kg, má průměr 50 cm a je naladěný na tón *gis*². Náklady na jeho výrobu dosáhly částky cca 260 tisíc korun, polovinu uhradilo pražské starokatolické biskupství a druhou polovinu vybrali mezi sebou farníci.

Hlavní oltářní obraz představující sv. Jakuba (menšího) namaloval Václav Předák v roce 1864, který pracoval v 60. letech 19. století jako rada u c. k. krajského soudu v Táboře. V kostele najdeme ještě další tři barokní oltáře, barokní kazatelnu a dřevěnou kruchtu. Přímo v kostele se nachází 11 náhrobků patřících Přehořovským z Kvasejovic, Helmům z Vorlova a Pštrosům z Mirotína, které pocházejí z druhé poloviny 16. století. Vůbec nejstarší dochovaný náhrobek, zazděný na vnější jižní zdi kostela, pochází z roku 1519 a patří Václavu Kropáčovi ze Strkova. Na náhrobku je zobrazen Kropáčův erb a po obvodu náhrobku je dochován nápis (jedna z nejstarších epigrafických památek ve městě): „léta Páně 1519 rozdělil pán Bůh duši s tělem Václava Kropáče Strkova ... pán Bůh duši rač milostiv býti.“

Na vnější zdi kostela jsou umístěny ještě další náhrobky. Vlevo od vchodu najdeme náhrobní kámen Anny Marie Gutmanstahlové, která zemřela v pouhých 29 letech 7. 3. 1808 následkem předčasného porodu. Byla manželkou pokřtěného Žida Jana Gutmanstahla (židovské jméno Jonathan Gutmann) zámožného měšťana a punčocháře. Vpravo od vchodu najdeme volně stojící kamenný pomník s mramorovou deskou velkostatkáře Jana Evangelisty Suchomela (+2. 9. 1899, mrtvice) a jeho švagra Gustava Kouly (+10. 6. 1886). Na zdi kostela vidíme náhrobek sládka a městského radního Václava Václavíčka (+14. 6. 1871, sešel věkem v 81 letech) a jeho ženy Ludmily (+29. 1. 1871, sešla věkem v 90 letech). Vedle náhrobku manželů Václavíčkových je zazděn epitaf rytíře Heinricha von Berger, c. k. okresního komisaře tábořského kraje, který zemřel 28. 7. 1816 v pouhých 28 letech na horkou nemoc (horečka). Na náhrobku se nachází nápis: „Ty, kdo čteš. Nelituj jeho, nýbrž nás. On vše získal, my všecko ztratili.“ Na jižní zdi kostela se vedle náhrobku Václava Kropáče ze Strkova nachází neznámý náhrobek a vedle něj pak náhrobek hraběcíh manželů Dohalských z Dohalic. Vincencie hraběnka Bořková Dohalská z Dohalic, rozená svobodná paní Helvensenová z Helversheimu (11. 4. 1792–27. 11. 1829), 1. manželka Václava Dohalského, zemřela při porodu devátého dítěte. Václav hrabě Bořek Dohalský z Dohalic, c. k. krajský sekretář, zemřel 2. 4. 1847 v 54 letech. S druhou manželkou působil v divadelní společnosti lékaře Jana Eiselta.

Kostel sv. Filipa a Jakuba získal roku 1958 památkovou ochranu. Děkanství úřad římskokatolické církve v Táboře převedl v roce 1973 kostel i hřbitov bezplatně na Československý stát, respektive na Okresní národní výbor v Táboře, který ho předal i s parkem do majetku města Tábora 1. 7. 1973. V roce 1997 uzavřelo město Tábor nájemní smlouvu se starokatolickou církví, která využívá kostel ke svým obřadům. Kostel slouží také ke kulturním akcím, zejména koncertům.

Součástí hřbitovního areálu býval i dům hrobníka, Na Parkánech 394. Posledním hrobníkem, který zde žil, byl Karel Švec. Řemeslo převzal po svém otci Ignácovi (Hynkovi). Poté, co u nového hřbitova vyrostl dům pro hrobníka, Soběslavská 1219, se tam Švec přestěhoval se svou rodinou. V starého hřbitova zůstala Švecova matka Anna a sestra Kristina, které se i nadále staraly o údržbu již uzavřeného hřbitova. Měly na starosti zalévání vojenských hrobů, ale i ochranu hřbitova před volně se pasoucí drůbeží.

Starý hřbitov

Postupně se rozšiřující město a růst počtu obyvatel sebou nesly i rostoucí nároky na pohřbívání. Jak bylo zmíněno výše, existovala legislativa zabírající se hlavně zdravotními a hygienickými dopady pohřbívání, ale i omezená prostorová kapacita hřbitova, na němž se nacházelo přes 1 300 hrobových míst. K poslednímu odpočinku sem směřovali nejen obyvatelé Tábora, ale většina farnosti, tedy i obyvatelé Čekanic, Měšic, Záluží, Starého Tábora (Sezimova Ústí), Čelkovic a Horek. Na počátku 20. století tato část farnosti čítala na 19 000 duší. Dodržování desetiletých cyklů mezi pohřby do jednoho hrobového místa bylo čím dál tím více obtížné. V osmdesátých letech 19. století začala radnice tento problém intenzivně řešit. Pro tuhý odpor bylo upuštěno od výstavby nového hřbitova, aby přednost dostalo finančně nákladné rozšíření stávajícího hřbitova. Této náročné a v mnoha směrech nebezpečné práce se chopil stavitel Vincenc Tiebl, který v letech 1889 a 1890 nejprve nechal odstřelit¹ přebytečné části skalního masivu a následně vztyčil mohutné opěrné zdi na jižním svahu a ohradní zdi dvou nových oddělení na pozemcích bývalé zahrady Theodora Brdlíka. Ve spodní části hřbitova u ohradní zdi, která oddělovala křesťanský hřbitov od židovského, zřídil Vincenc Tiebl márnici.

Nové části hřbitova byly oficiálně uvedeny do provozu roku 1891, kdy byl vydán i nový hřbitovní řád. Ten nově stanovil cyklus (frekvenci, turnus) mezi pohřby do jednoho hrobového místa, u dospělých stanoven na 8 let, u dětí do devíti let věku na 6 let. Hřbitov se nově rozkládal na pozemcích č. kat. 511–14, 533, 539–543² a měl rozlohu kolem 6 měr (cca 1,2 ha). Na hřbitově se nacházelo celkem 2 760 hrobových míst.³ V roce 1904 kvůli přeplněnosti a naprosté nedostatečnosti starého hřbitova městská rada schválila zkrácení cyklů (turnusů) mezi jednotlivými pohřby do jednoho hrobu na 7 let, u dětí na 5 let. *„Ale ani to nestačilo a bylo nutno pohřbívati do téhož hrobu více mrtvol krátce za sebou. Na tento lidskému citu se přičící stav poukazovali zejména sousedé hřbitova a žádali o jeho odstranění. Nebezpečím pro celé město prohlašovala jej zdravotní rada.“*⁴

V průběhu roku 1908 začala obecní samospráva hledat vhodné pozemky pro nový hřbitov, protože stávající hřbitov již nebylo možné rozšiřovat a navíc se začalo zaplňovat okolní Podhradí, jehož obyvatelé opakovaně žádali zrušení hřbitova. V době 1. světové války se situace kolem pohřbívání stala krajně kritickou. Hřbitov se dostával na hranu kapacity, hrozilo, že v případě rozšíření epidemických chorob zakáží politické úřady pohřbívání takovýchto nebožtíků, a navíc hrobník Karel Švec byl poslán už v létě 1914 na frontu. O necelý rok později se podařilo hrobníka Švece od služby osvobodit, neboť jako *„důležitý zdravotní orgán obce naší nemůže býti jinou osobou nahrazen, poněvadž velice četné a*

¹ Na nebezpečí či problémy se stavbou nových částí hřbitova si stěžovala pouze Marie Zelenková (Bechyňská 403). Stěžovala si, že její dům i zahrada byly poškozeny při stavbě hřbitova a že dešťová voda ze hřbitova teče do jejího sklepa. Vše vyvrátila stavební komise 18. 8. 1890, našla pouze pošlapanou trávu. Jako odškodné jí Vincenc Tiebl zaplatil 2 zl. Srov. Státní okresní archiv (SOKA) Tábor, fond Okresní úřad (OÚ) Tábor, inv. č. 1814, karton 581, fol. 557, 564.

² Pozemek č. kat 511 je původní starý hřbitov (I. pole). Pozemky č. kat. 512–514 tvořily II. pole (terasa s pomníkem vojáků) a pozemky č. kat. 538–543 tvořily III. pole (dnes je tu dětské hřiště).

³ Na II. poli se nacházelo 842 hrobních míst a na III. poli rovněž 842 míst.

⁴ SOKA Tábor, OÚ Tábor, inv. č. 1814, karton 581, fol. 481, 491.

závažné okolnosti a vědomosti o tom, kdy a do kterého místa pohřbena jest ta či ona mrtvola, způsobilá dnes či nezpůsobilá dosud k překopání, o tom, která oblast hřbitova hodí se lépe pro mrtvoly tou či onou nemocí zemřelé apod. leží v jeho paměti, neboť funkci hrobnickou vede po řadu let sám a před tím po boku svého otce předchůdce ve službě této.“⁵

Po vzniku republiky město i nadále pracovalo na zřízení nového hřbitova, který pomalu dostával obry na místě dnešního fotbalového hřiště na Maredově Vrchu za hasičárnou. Naneštěstí mělo o sousední pozemky zájem nově ustavené stavební družstvo Svépomoc (1919), které by výhledově hřbitov na tzv. Hartlovském poli pohltilo rozrůstající se zástavbou. Z toho důvodu musela samospráva zvolit jiné, od města ještě více vzdálené místo, které by splňovalo pokud možno co nejlépe podmínky pro zřízení hřbitova. To vše se dělo v doslova šibeničním čase. Co před tím trvalo desetiletí, to se muselo stihnout v co možná nejkratším čase. Celý proces nakonec urychlily výnosy Okresní správy politické č. 2241 ze 17. 1. 1921 a č. 4948 z 11. 2. 1921, které zakázaly Táborské obci pohřbívání na svatojakubském hřbitově od 1. 4. 1921. Obec se snažila termín oddálit, ale nakonec obecní zastupitelstvo na svém zasedání 23. 3. 1921 „posvětilo“ všeobecný zákaz pohřbívání na starém hřbitově od 1. 4. 1921. Dnešní badatel si může položit otázku, kam směřovali zesnulí v dubnu roku 1921, když nový hřbitov se začal používat až od 1. 5. 1921. Odpověď poskytuje římskokatolická matrika zemřelých táborské farnosti z let 1921–1933,⁶ která uvádí jména 22 nebožtíků, kteří spočinuli na starém hřbitově i po jeho uzavření od 1. 4. do 1. 5. 1921.

S tímto stavem věci se nehodlali smířit hlavně majitelé hrobek, kteří hrobky nechali postavit na své náklady a hrobová místa v nich měli předplacená na několik desetiletí dopředu (maximálně na 50 let). Rozhodnutí Okresní správy politické a táborské samosprávy jim ale umožňovala pouze se o své hroby a hrobky starat, ale nevyužívat je k jejich účelu. Proto se někteří lidé obrátili na vyšší orgány, Zemskou správu politickou a Nejvyšší správní soud. Spor se táhl až do roku 1928. V průběhu této doby proběhlo několik šetření na hřbitově, padlo několik různých rozhodnutí, která buď potvrdila všeobecný zákaz pohřbívání, nebo umožnila pohřbívání v předplacených hrobech a hrobkách, pokud v nich bylo místo. Touto dobou se na celém hřbitově nacházelo pouze 29 volných míst ve 27 předplacených hrobkách a hrobech. V Táboře mezi zastánci uzavření starého hřbitova panoval názor, který souzní s výrokem architekta a stavitele Karla Rudolfa, který bydlel v sousedství hřbitova ve Zbyňkově ulici 943. „*Nedá se předce myslet, že by v demokratické republice občané ještě po smrti se „sortýrovali“ podle kabátů t. j. ti, kdož mají hrobku mohli se pochovat na starý patricijský hřbitov, avšak ti, kdož nemají, do vápenné strouhy ...*“⁷ Stavitel Rudolf použil pro vyjádření svých názorů poměrně silných výrazů, ale to byl záměr, aby ukázal paradoxnost, která by v demokratické republice neměla vůbec nastat. Občané si měli být rovni nejen za svého života, ale i po smrti. Označení patricijský hřbitov odkazovalo na možnost pohřbívání v předplacených hrobech a hrobkách starého hřbitova, které si mohli dovolit pouze majetní, nikoli většina, která si mohla dovolit zaplatit hrob pouze na dobu jednoho cyklu, tedy na 7 let. Ti končili nadneseně ve „vápenné strouze“, čímž Rudolf myslel nový hřbitov, který se

⁵ SOKA Tábor, fond Archiv města (AM) Tábor, inv. č. 1369, karton 334, Vojenské záležitosti 1915, fol. 17, 21–23.

⁶ Matrika je digitalizovaná na webových stránkách Státního oblastního archivu Třeboň, dostupná z <https://digi.ceskearchivy.cz/12004>.

⁷ SOKA Tábor, AM Tábor, inv. č. 1286, karton 283, fol. 25.

nacházel v sousedství této lokality, která svého času byla rovněž uvažovaným prostorem pro umístění hřbitova. Karel Rudolf dokonce navrhoval, aby se starý hřbitov přeměnil na urnový háj s kolumbáriem, na nějž by se přeměnil hřbitovní kostel.⁸ Pro pozůstalé zůstala jedna možnost, jak své blízké umístit po smrti na starý hřbitov. Město povolovalo ukládat na nadzemní části hrobů či hrobek urny s popelem zesnulých, protože od roku 1919 bylo zákonem povoleno využívat kremaci. Díky této výjimce spočinuly ostatky, urna s popelem Anny Jehličkové (+1929), ve výklenku pomníku jejího manžela, primáře MUDr. Petra Jehličky (+1906). Pomník se dodnes nachází v Parku Pod Kotnovem, ale výklenek (nika) na urnu je prázdný.

Na zákazu pohřbívání „nemění ničeho ani okolnost, že by snad v některé tam hrobce bylo ještě nějaké místo volné k uložení nové rakve, protože zákaz daný státními i samosprávnými úřady z důvodů zdravotních byl všeobecný, bezvýjimečný a musel také takovým býti, neboť sleduje cíl, aby zdravotně závadný hřbitov – který nejen je přeplněn, jak již několikrát bylo komisionálně zjištěno, ale i leží uvnitř města, jsa nyní kol kolem obytnými budovami obklopen – byl co nejdříve odstraněn, kterýžto cíl byl by povolováním dalšího pohřbívání v hrobkách jen oddalován.“⁹ Jelikož hřbitov, kostel sv. Filipa a Jakuba a dům hrobníka byly majetkem římsko-katolické církve, muselo město čekat 50 let, než mohlo po jejich zrušení tento majetek využít k jinému účelu, například provést adaptaci hřbitova na „libosad.“¹⁰

Podle odhadů zde bylo pohřbeno na 150 tisíc lidí. Před rekonstrukcí byl hřbitov v dezolátním stavu. Převážná část náhrobků byla zničena, železné, litinové a kované mříže a ohrádky byly ulámány nebo odřezány a postupně zcizeny. Většina hrobek byla násilně otevřena. V havarijním stavu byla i márnice. Mezi lety 1969–1973 byl starý hřbitov adaptován na park. Vznikl tak Park Pod Kotnovem, který propojil bývalý křesťanský a židovský hřbitov. Rozkládá se na ploše téměř 1,5 ha a veřejnosti je přístupný od 18. 5. 1973. Je třetím nejstarším parkem v Táboře (Holečkovy sady 1832, Husův park 1910).

Při adaptaci hřbitova na park bylo dbáno na zachování umělecky hodnotných náhrobků či náhrobků významných osobností. Tyto náhrobky byly soustředěny v lapidáriu v těsné blízkosti kostela sv. Filipa a Jakuba nebo v jeho interiéru a v okolí hlavní cesty od brány ke vchodu kostela. Na původním místě při hlavní cestě se nachází dílo pražského sochaře Emanuela Maxe – pomník kněze Antonína Hanikýře (+1833), v centrální části prostoru se zachoval památník básníka a kněze Josefa Vlastimila Kamarýta (+1833) a náhrobek Antonína Volemana (+1905), který byl významným funkcionářem sociálnědemokratické strany. Místa nedochovaných pomníků významných osobností bývala označena kamennými epitafními destičkami, např. spisovatel Jan Formánek Činoveský (+1878), básník Karel Vlasák (+1880), krajský fyzik MUDr. August Lavante (+1875) nebo prezident c. k. krajského soudu František Smrčka (+1890).¹¹

⁸ Tamtéž.

⁹ SOKA Tábor, OÚ Tábor, iv. č. 1814, karton 581, fol. 377.

¹⁰ SOKA Tábor, AM Tábor, inv. č. 1286, karton 283, fol. 27–29.

¹¹ Miloš ROHÁČEK, *Kostel sv. Jakuba – park Pod Kotnovem*, Noviny Táborské radnice 6, 2008, s. 5; Pavel AUGUSTA – Hana KLÍNKOVÁ (ed.), *Tábor. Kniha o městě*, Praha 2001, s. 104.

Pohřbení na I. poli starého tábořského hřbitova (horní část u kostela)

- **Oddělení I., 21 hrobových míst:**

1. Václav Křížek (+5. 6. 1881), ředitel reálného gymnázia a okresní inspektor, 48 let.
10. prof. Martin Kolář (+15. 5. 1898), profesor, historik a heraldik, správce sbírky starožitností, 1. ředitel městského muzea, 62 let.

Matěj Svoboda, hrobník

- **Oddělení II., 100 hrobových míst:**

55. prof. Alexandr Bernard (+14. 3. 1912), publikoval v oboru přírodních věd, 2. ředitel městského muzea, 53 let, Tábor. Narodil se roku 1859 v Sobotce. Od roku 1884 působil na tábořském reálném gymnáziu. Napsal několik spisů z oboru přírodních věd. Ředitel muzea v letech 1899–1912.

- **Oddělení III., 41 hrobových míst:**

40. Vojtěch Šašek (+25. 4. 1869), děkan, 76 let.

Antonín Voleman (+1905) hostinský v Ráji, 33 let. Průkopník dělnického hnutí v Táboře, jeho pohřeb se stal dělnickou manifestací, které se zúčastnilo na 1 500 lidí. Jeho stoupenci mu odhalili na podzim roku 1905 pomník, který v parku stojí dodnes.

- **Oddělení IV., 94 hrobových míst:**

11. Mořic Schöne (+14. 11. 1883), 2. starosta Tábora (1870–1883), 66 let.

19. Josef Hukal (+16. 3. 1794–2. 6. 1867), c. k. soudní rada, odsoudil posledního popraveného na tábořském popravišti na Sahaře, která byla provedena 13. 2. 1857, autor balady „Břetislav a Jitka“.

20. Ferdinand Janovský (+5. 3. 1888), ředitel hospodářského vyššího ústavu, 48 let.

22. Antonín Svatoš (+21. 11. 1850), řídící učitel hlavní školy, zakladatel Starého Tábora (Sezimova Ústí), kulturní a osvětový pracovník, 73 let. V parku je dochován pomník.

37. František Bruner (+6. 8. 1864) ředitel obecné školy, ve školním roce 1962/63 působil na reálném gymnáziu, 46 let.

39. Eduard Nový (+28. 10. 1911) hoteliér, 42 let.

52. Julius Beránek (+28. 1. 1904) profesor hospodářské akademie, 71 let.

53. František Čerych (+12. 10. 1904) ředitel měšťanské školy, 63 let, jeho pozůstalí prodali městu dům č. p. 309, kde vyrostla nová vodárenská věž s hasičárnou.

56. hrob Zenklových a Kaplických: zámečník Jakub Zenkl (+14. 11. 1904, 84 let) a jeho žena Marie (+19. 9. 1889, 69 let), Josefa Kaplická (+29. 1. 1916, 56 let), matka spisovatele Václava Kaplického, a její děti-dvojčata Emanuel a Anna (+20. a 21. 5. 1894).

66. Václav Suchomel-Záviš (+26. 7. 1906), mlynář, a jeho snacha Božena roz. Nedvídková (+6. 4. 1915), manželka jeho mladšího syna Oldřicha, náhrobek-pomník vytvořil jeho starší syn sochař Václav Suchomel.

- **Oddělení V., 32 hrobových míst:**

MUDr. August Lavante (+15. 3. 1875), krajský fyzik (lékař), 57 let

- **Oddělení VI., 23 hrobových míst:**

Antonín Weinmann (+27. 7. 1830), děkan, 43 let.

Vojtěch Pöschl (+3. 1. 1861), děkan, pohřben do hrobu J. V. Kamarýta.

Josef Landkammer (+8. 8. 1896), děkan.

František Korecký (+9. 4. 1910), děkan.

- **Oddělení VII., 62 hrobových míst:**

3. Jan Opolecký (+6. 9. 1890) c. k. zemský rada, 72 let.

9. Ester Bradáčová (+13. 9. 1867), choť místopředsedy rady, 26 let.

10. František Smrčka (+14. 5. 1890), c. k. prezident krajského soudu, 74 let.
12. Karel Dlouhý (+17. 6. 1916), ředitel spořitelny, 68 let, a jeho syn Karel Dlouhý (+15. 3. 1909) asistent ve spořitelně, 28 let.
17. Jan Hrubeš (+29. 3. 1901), mlynář a majitel realit, 87 let, a jeho 1. manželka Veronika roz. Marešová (+30. 6. 1877).
- 20.–21. Jan Schwarz (+10. 12. 1916), hlavní berní kontrolor, 91 let, jeho žena Marie (+1. 11. 1916), 78 let, a jejich syn Jan (+10. 8. 1880), student.
25. August Kordík (+5. 10. 1878), c. k. rada krajského soudu, 75 let.
28. Ignác Šechtl (+6. 7. 1911), majitel fotografického závodu, 71 let.
33. František Vostrý (21. 3. 1889), měšťan a hodinář, věnoval muzeu nejstarší tábořský urbář, 90 let, a jeho žena Terezie (+26. 3. 1874), 76 let.
35. Jan Formánek Činoveský (+11. 4. 1878) ředitel dívčích škol, předtím profesor na reálném gymnáziu v Táboře, spisovatel a beletrista, 68 let.
40. Dominik Brdlík (+13. 9. 1866) správce Brdlíkova mlýna (Pintova 389), který nechal přestavět na americký strojní mlýn, 42 let. Zemřel na cholera, kterou do Tábora „přinesli“ prusští vojáci. Většina obyvatel, která při této epidemii zemřela na cholera, skončila v šachtě (hromadném hrobě) na pomezí I. a II. pole jakubského hřbitova.
45. MUDr. Josef Koch (+3. 2. 1883), městský lékař 33 let.
46. Karel Janský (+6. 3. 1899), nakladatel, 66 let.
48. Karel Hasenöd (+9. 4. 1877), profesor vyššího hospodářského ústavu.
50. Josef Vildman (+13. 3. 1877), ředitel chlapeckých škol, 73 let.

- **Oddělení VIII., 126 hrobových míst:**

5. Dr. Karel z Herneritu (+27. 5. 1878), zemský advokát, 44 let.
- 6.-7. Živnovi: Antonín (+30. 9. 1911) soukromník, 90 let, Jindřich (+1. 10. 1920) soukromník, Antonie (+30. 10. 1886) choť kupce a měšťana, 62 let; Otto (+4. 3. 1892) syn obchodníka Otto Živny. Jejich ostatky byly přeneseny do rodinné hrobky na novém hřbitově.
43. MUDr. Karel Veger (20. 12. 1875), městský lékař, 73 let.
46. Josef Vorlíček (+19. 4. 1873), děkan na odpočinku, 80 let.
47. Josef Seidl (+4. 10. 1880), úředník ve výslužbě, 54 let.
51. rytíř Petr Živna (+16. 7. 1867), guberniální rada.
81. Jan Bejšovec (+13. 5. 1895), evangelický kazatel, 35 let.
112. Jan Krätzer (+22. 6. 1862) měšťan a mistr řeznický, 62 let. V parku je dochován pomník s andělem.
114. Housovi: Anna (+25. 7. 1895), dcera mlynáře, 5 měsíců, Karel (+9. 10. 1905) mlynář, 53 let, jeho matka Terezie (+1. 10. 1875) vdova po mlynáři.
118. Antonín Kostlivý (+10. 5. 1889), ředitel obecné školy, 52 let.
125. Alois Pekárek (+22. 4. 1888), měšťan a továrník-rukavičkář, předseda sboru dobrovolných hasičů, 60 let.

Antonín Hanikýř (21. 10. 1753 Praha – 15. 3. 1833) jezuita, pomník stojící v parku dodnes vytvořil roku 1857 sochař Emanul Max na žádost bratrstva „Dědictví svatojánského“ a arcibiskupské konzistoře. Hanikýř dal roku 1830 podnět k založení nového bratrstva ke 100. výročí svatořečení sv. Jana Nepomuckého. Pro tento účel věnoval své úspory (1 000 zl.) na vydávání dobrých českých knih. Pražská arcidiecéze přidala další finance a zřídila „Dědictví sv. Jana Nepomuckého“. V 90. letech 18. stol. byl Hanikýř kaplanem v Klokotech a od roku 1803 farářem v Malšicích.

- **Oddělení IX., 128 hrobových míst:**

15. Jan Ployhar (1836–1873), prof. na hospodářské škole, náhrobek se sochou anděla od sochaře P. Šidla v Praze je dodnes v parku.

Aloisie Vegrová (+14. 4. 1835), dcera soukeníka Jana Vegra. Její náhrobek je dodnes v parku.

- **Oddělení X., 100 hrobových míst**

- **Oddělení XI., 107 hrobových míst:**

98. Bedřich Amort (+29. 9. 1916), majitel hotelu Amort (9. května 678, dnešní Slovan). Jeho ostatky byly přeneseny do Klokoť do hrobu rodiny Amortovy a Raabovy.

104. Václav Herčík (+12. 12. 1888), c. k. zemský rada, 60 let.

Jan Dlouhý (+10. 4. 1877), majitel prvního domu na Novém Městě (Husovo náměstí 529), spáchal sebevraždu, oběsil se, 54 let.

- **Oddělení XII., 46 hrobových míst:**

7. MUDr. Ferdinand Sechovský (+11. 12. 1897) c. k. vrchní okresní lékař, 48 let.

- **Oddělení XIII., 92 hrobových míst:**

MUDr. Petr Jehlička (+6. 9. 1906), městský a soudní lékař, první primář v. v. nemocnice, jeho manželka Anna (+1929), činovnice dámského spolku Zora, zakladatelka prvních tábořských jeslí. Pomník s výklenkem (nikou) dodnes stojí v parku, nikoli urna s popelem paní Jehličkové.

Jan Vondrášek (+1919), malíř. V zimě 1919 měl výstavu svých obrazů v hotelu Nový. Několik dnů pobýval v nevytopeném pokoji, nachladil se a zemřel v místní nemocnici. Pomník vytvořil sochař Jan Vítězslav Dušek.

Josef Vlastimil Kamarýt (+19. 3. 1833), kněz, básník a vlastenec, 36 let. Roku 1867 mu jeho ctitelé a studující vysokých škol z Tábora postavili pomník, dodnes největší na zrušeném starém hřbitově.

- **Oddělení XIV., 17 hrobových míst**

- **Oddělení XV., 64 hrobových míst:**

39.–41. bratři Domečkové, Jan, Filip a Emil.

- **Oddělení XVI., 80 hrobových míst:**

21. Marie Heinerová (+23. 4. 1889), manželka dohazovače, 82 let.

- **Oddělení XVII., 77 hrobových míst**

- **Oddělení XVIII., 20 hrobových míst:**

1. rodina Kusýnova: Miroslav (+10. 1. 1881) student, 22 let, a jeho rodiče Marie (+13. 8. 1893) choť inženýra, 38 let, Richard (+18. 4. 1910) inženýr pojišťovny, 60 let.

5. toto místo zakoupil prof. František Bolech (pohřben na novém hřbitově 1924).

6. Johana Bolechová (+10. 4. 1907), manželka prof. F. Bolecha, 54 let, a Bibiana Bolechová (+21. 4. 1894) vdova po soukromníkovi, matka prof. Bolecha, 70 let.

17. Antonín Červený (+22. 7. 1897), prof. Vyšší zemědělské hospodářské školy, pořádal přednášky po kraji pro venkovský lid a poučoval je, jak mají správně obhospodařovat půdu, 72 let.

18. Josef Říha (5. 5. 1893) prof. c. k. gymnázia, 34 let.

- **Oddělení XIX., 50 hrobových míst:**

45.-46. rodina Setunských a Nedbalova: Josefa Nedbalová (+6. 1. 1903) choť hudebního skladatele Oskara Nedbala, 26 let, její sestra Božena Setunská (+15. 4. 1890), dcera obchodníka, 16 let, Josefa Setunská (+6. 12. 1891), vdova po měšťanu, 77 let. Ostatky rodiny Setunských přeneseny na nový hřbitov (V. odd.).

48. Josef Vambera (+26. 3. 1879) majitel cihelny, 62 let, Čekanice.

50. Marie Němcová (+21. 6. 1881), choť zahradníka, 37 let, a mrtvě narozené dítě (+20. 8. 1887) zahradníka Karla Němce zahradníka z 2. manželství.

• **Oddělení XX., 46 hrobových míst:**

1. František Janovský (+16. 3. 1880) c. k. finanční rada, 55 let.

4.-5. rodina Klierova: Barbora Klierová (+19. 11. 1815) vdova po staviteli, 68 let, Marie (+18. 7. 1880), dcera stavitele, 1 rok, Hugo (+19. 7. 1880), syn stavitele, 2 roky, Hugo Klier (+18. 6. 1915), syn stavitele, vojín-automobilista, zraněn na ruské frontě, zemřel v táborské nemocnici, původně úředník, František Klier (+1. 2. 1902) stavitel, 59 let.

Rodina Thirova: Alois (+17. 12. 1872), 1 rok, jeho rodiče Karel (+26. 12. 1874), provazník, 46 let, a Viktorie (+23. 9. 1907), 75 let, děkan Josef Thir (+26. 7. 1916), 55 let.

9. rodina Kotrbelcova: Marie roz. Holubová(+20. 12. 1915) choť advokáta a starosty, 62 let, JUDr. Alois Kotrbelec (+8. 2. 1918), advokát a 5. starosta Tábora, 69 let, a jeho rodiče Veronika (+9. 10. 1885), choť hodináře, 62 let, a František (+24. 12. 1908), měšťan, hodinář a soukromník, 89 let.

Karel Vlasák (1. 11. 1857–22. 4. 1880) básník, pseudonym Karel Sláv Lužnický, roku 1876 vydal sbírku básní „Básně“, 22 let.

15.-16. rodina Zeisova: Jakub Zeis (+22. 1. 1879), 1. starosta (1850–1870), měšťan a koželuh, 76 let, jeho žena Františka (+12. 7. 1883), 74 let, jeho syn Jakub (+24. 7. 1902), koželuh, 58 let, a vnuci Jakub (+18. 5. 1896), student, 18 let, Bohuš (+18. 4. 1892), 6 let.

Pohřbení na II. poli starého táborského hřbitova (terasa)

Ve vojenském oddělení spočinulo 42 vojáků zemřelých v táborských nemocnicích. Při adaptaci hřbitova na park byla tato část pietně upravena. Záhon růží (dnes kříž z různých druhů křovin) doplnil roku 1979 „les křížů“, pomník zemřelých vojáků od Václava Duška.

Hrobky č. 1-39

8. MUDr. František Petřík (+16. 3. 1891), lékař, 50 let a jeho vnuk Jiřík Filipovský (+31. 9. 1916) syn po c. k. profesorovi, 10 let.

13. Antonín Kroupa (+2. 9. 1905), majitel domu a uzenář, 52 let.

14. Karel Behenský (+25. 8. 1898), hosp. ředitel ve výslužbě, 63 let.

15. JUDr. Jan Broukal (+10. 4. 1908), advokát, 63 let.

36. rodina Tieblova: Josef (+30. 9. 1892), c. k. lesní na odpočinku, 79 let, jeho žena Barbora (+18. 11. 1897), snacha Zdenka (+1. 12. 1905), manželka stavitele, 34 let, a syn Vincenc (+26. 2. 1909), stavitel, 56 let. Ostatky rodiny Tieblovi byly přeneseny na nový hřbitov (I. odd.).

39. rodina Brdlíkova: Zdeněk (+18. 4. 1898), syn majitele mlýna, 10 měsíců, Theodor (+26. 7. 1901), syn majitele mlýna, 10 let, a Theodor Brdlík (+29. 4. 1916), mlynář, 63 let. Kvůli osobnímu bankrotu se zastřelil v Praze.

Hroby a hrobky č. 1-408

16. Antonín Andrlé (+12. 1. 1916) profesor, 45 let.

37.-38. Antonín Rudolf, spolumajitel sladovny a jeho manželka Františka. Jejich ostatky byly přeneseny na nový hřbitov (I. nebo V. odd.).

41. JUDr. Emanuel Zeis (+18. 10. 1918), advokát, 3. starosta Tábora a okresní starosta.

118.-119. Kornelius Magerstein (+8. 1. 1917) generál intendant, 60 let. Jeho ostatky přeneseny do Klokot, do hrobu rodiny Dohnalovy a Magersteinovy.

351. Jan Příbramský (2+8. 2. 1915), fotograf, 56 let.

385. Josef Šmaha (+15. 5. 1915) herec, 68 let, člen pražského Národního divadla a bulharského divadla v Sofii, poslední léta svého života trávil v Táboře a jeho manželka Terezie (+30. 10. 1911).

407.-408. František Novák (+1903), tábořský rodák, stavitel působící převážně v Budapešti, roku 1898 postavil vilu Černý leknín, 1. vilu za Bechyňskou branou, 55 let, jeho manželka Anna a zeť Emanuel Maršík. Maršíkovy ostatky byly přeneseny na nový hřbitov do hrobky rodiny Vojtovy a Maršíkovy (I. odd.).

Pohřbení na III. poli starého tábořského hřbitova (dnes je zde dětské hřiště), 974 hrobů

Patrně ve středu tohoto pole, snad v místech dnešního dětského hřiště, stával majestátní dřevěný kříž. „Po celé délce a šířce jeho dolenní části prostírá se tu před námi množství hrobů opuštěných, zapadlých. Jenom řídce sem tam ční tu prostý křížek. Zde došli odpočinku ti nejubožejší, chudí, světem jdoucí, nikoho nemající, jejichž posledním útočištěm v životě byly prostory zdejší, veřejné nemocnice a její márnice.“¹²

Alexandr Seik (1905), 4. starosta (1889–1899), malíř podobizen, fotograf a společník Ignáce Šechtla, 81 let. Jeho hrob zřízený na náklad města se nacházel v místě vyhlídky na řeku a Čelkovice.

¹² Památné hroby hřbitova jakubského, s. 12.